

Arviointiryhmän kokouksen 19.2.2026 toimenpide-ehdotukset ja suositukset Keski-Suomen hyvinvointialueelle

Aluehallitus 10.03.2026
1156/00.04.00/2025

Valmistelija konsernipalveluiden toimialajohtaja Lasse Leppä, p. 050 599 9545
erityisavustaja Jenni Laiho, p. 040 669 4640

Selostus asiasta

Yleistä

Valtiovarainministeriö on päättänyt 17.6.2025 käynnistää hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:n tarkoittaman arviointimenettelyn Keski-Suomen hyvinvointialueella ja asetti arviointimenettelyä varten arviointiryhmän, johon on nimetty jäsen hyvinvointialueelta, valtiovarainministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä ja sisäministeriöstä. Ryhmän puheenjohtajaksi on nimetty lääketieteen tohtori Jaakko Herrala.

Arviointiryhmän tehtävänä on tehdä hyvinvointialuelain 122 §:n 3 momentin tarkoittama ehdotus tarvittavista toimista hyvinvointialueen tervehdyttämiseksi sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastustoimen palvelujen järjestämisen edellytysten turvaamiseksi. Lisäksi arviointiryhmän on käsiteltävä hyvinvointialue- ja maakuntajakolain (614/2021) 6 §:ssä tarkoitettu ehdotus hyvinvointialueen muuttamisen vireillepanosta.

Arviointiryhmä on kokoontunut järjestäytymiskokouksen lisäksi tähän mennessä seitsemän kertaa ja antanut kokouksen teemoista hyvinvointialueelle hyvinvointialuelain tarkoittamat toimenpide-ehdotukset. Arviointiryhmän kokouksen 19.2.2026 teemoina olivat tukipalvelut; hr-palvelut, palvelutuotannon tukipalvelut, tietohallinto ja ICT sekä in-houseyhtiöt. Lisäksi kokouksessa käsiteltiin Keski-Suomen hyvinvointialueen tilinpäätöksen valmistelua, alueen ennakoitua rahoitusta tuleville vuosille ja loppuraportin laadintaa. Arviointiryhmä myös päätti, että tulevaksi hyvinvointialuejohtajaksi valittu Piia Vuorela nimetään arviointiryhmän pysyväksi asiantuntijajäseneksi. Hän toimii arviointiryhmän varsinaisena jäsenenä, kun on aloittanut hyvinvointialuejohtajan virassa.

Arviointiryhmän toimenpide-ehdotukset ja suositukset

Arviointiryhmä ei antanut hyvinvointialuelain 122 §:n tarkoittamia toimenpide-ehdotuksia.

Arviointiryhmä toteaa, että kokouksessa käsiteltyihin kaikkiin tukipalveluluonteisiin toimintoihin, niiden kustannuksiin ja kehittämiseen vaikuttavat suoraan alueen varsinaiseen palvelutuotantoon suunnittelut merkittävät muutokset ja tehostamisvaatimukset. Tukipalveluilla voidaan merkittävästi tukea ja edistää varsinaiseen palvelutuotantoon suunniteltuja ja päätettyjä muutoksia, mutta samalla myös tehostaa tukipalveluiden omaa toimintaa.

Alueelle on palvelutuotannon uudelleen organisoimisen ja sopimusmuutosten jälkeen siirtynyt merkittävä määrä lisää henkilöstöä mm. liikkeenluovutusten kautta. Alueen henkilöstömäärä on huomattava ja

arviointiryhmä pitää välttämättömänä, että henkilöstökustannusten kehittymistä seurataan aktiivisesti valtuuston hyväksymän taloussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja poikkeamiin puututaan välittömästi. Arviointiryhmä pitää erittäin perusteltuna ja kannatettavana, että alue hyödyntää henkilöstön suuren määrän ja siihen liittyvän luonnollisen vaihtuvuuden seurauksena syntyvän jatkuvan mahdollisuuden arvioida säännönmukaisesti kunkin korvausrekrytoinnin välttämättömyyttä ja toteutustapaa ja siten vaikuttaa henkilöstökustannusten kehittymiseen.

Vaikka alueen sairauspoissaolojen kustannukset ja myös vuokratyövoiman käyttö ovat muiden hyvinvointialueiden tilanteeseen verrattuna ohtuullisella tasolla, on alueen taloudellinen tilanne huomioon ottaen perusteltua, että alue seuraa näiden kustannusten kehittymistä jatkuvasti ja että poikkeamiin puututaan välittömästi.

Arviointiryhmä suosittelee kiinnittämään erityistä huomiota tuotantotapa-analyysien perusteelliseen tekemiseen erityisesti kaikissa palvelutuotannon muutostilanteissa (esimerkiksi hankintalainsäädännön mahdollisten muutosten seurauksena) ja arvioimaan edelleen muutenkin tukipalvelujen tuottamistapoja säännönmukaisesti. Samalla on perusteltua jatkossakin arvioida myös omana toimintana tuotettavien tukipalveluiden toimipisteverkostoa.

Arviointiryhmä toteaa, että AI-kehitykseen liittyen Keski-Suomen hyvinvointialue toimii maltillisesti ja on ottanut linjakseen valita varmoja kehityslinjoja. Alue mainitsee tekoälykehittämisen kärkihankkeiksi puhelinrobotin, ammattilaiskuiskaajan ja reaaliaikaisen tulkkauksen. Lisäksi suunnittelussa ovat mm. virtuaalikirjaaminen ja asiakkaan tilannekuvan muodostaminen AI-tuettuna. Arviointiryhmä katsoo, että alustavien kokemusten ja myös tutkimusten mukaan näillä kaikilla AI:n kehittämisen osa-alueilla voidaan tuottavuutta saavuttaa sekä suoraan että välillisesti. Kustannussäästöjä on saatavissa esimerkiksi hoitoon ohjauksessa, tulkkauks- ja litterointipalveluissa ja välillisiä hyötyjä esimerkiksi ajansäästönä itse potilastyössä. Arviointiryhmä suosittelee, että Keski-Suomen hyvinvointialue tekisi AI-projektien valmistelussa perusteelliset ja realistiset kustannushyöty analyysit, jotta löydetään myös vielä toistaiseksi piiloon jääneet taloudelliset hyödyt uusista toimintamalleista. Lisäksi arviointiryhmä suosittelee AIprojektien tekemistä lähtökohtaisesti usean alueen välisenä yhteistyönä projektien skaalaetujen saavuttamiseksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 17 §

Esittelijä

Vt. hyvinvointialuejohtaja Kallimo Kati

Päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee asian tiedoksi ja lähettää asian edelleen aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös